

Komentář 1. Velká infrastruktura, sdružení a národní platforma

Velká infrastruktura není samostatným typem právnické osoby. Budoucí sdružení (ať již bude sdružením podle § 829 OZ či bude mít jinou podobu a samostatnou právní subjektivitu) je právní forma (prostředek), kdežto velká infrastruktura je obsah společného podniku (cíl). Podobně jako v případě založení s.r.o. (prostředek), pod jehož hlavičkou bude provozována např. cestovní kancelář (cíl). „Národní platforma“ je pak souhrnný neformální (neprávní leč ilustrativní) pojem zmíněný v preambuli, který shrnuje prostředek i cíl, tedy dohromady sdružení i infrastrukturu, kterou toto sdružení má za cíl vybudovat.

Komentář 2. Účinnost memoranda

Z textu čl. II. odst. 4. a z povahy věci plyne, že poté, co je Memorandum (MoS) účinné (bylo koordinátorovi doručeno prvních 6 podpisů) je každý nový účastník přijat rozhodnutím prozatímní rady. Rada rozhoduje o přijetí hlasováním a pro přijetí se vyžaduje většina hlasů členů rady.

Komentář 3. Vyloučení

Nikdo, kdo byl jednou přijat, nebude proti své vůli vyloučen. Jedná se ve své podstatě o diskusní klub jehož cíl je definován, kde každý ze signatářů může ventilovat své názory a vytvářet tak základ pro další společnou činnost. Odstoupení (čl. II. odst. 3) v podstatě znamená jen informaci o nezájmu se dané činnosti účastnit

Komentář 4. Úprava ratifikačního procesu

Konkrétnější úprava ratifikačního procesu, stejně jako detailnější úprava účinnosti vstupu nového člena, zdá se mi nadbytečná právě proto, že se nejedná o sdružení dle § 829 OZ (k tomu viz níže) a z členství nevzniknou nikomu jiné závazky, než ty které si převezme sám. Pokud by se žádné memorandum nepodepisovalo a zájemce by jen deklaroval zájem důsledek by byl z právního hlediska stejný. Formální listina, k níž se následně připojí podpisy rektorů a ředitelů má význam ryze politický a propagační, a jejím účelem je kromě vyjádření jednoty postupu zúčastněných stran i napomoci procesu ratifikace Dohody o evropském ELIXIR projektu zvané *ELIXIR Consortium Agreement* (ECA) Českou republikou.

Komentář 5. Ustavení právnické osoby jako koordinátora

Ustanovení právnické osoby je praktičtější, protože právnická osoba (nikoli její zaměstnanec, který by byl ostatními účastníky zvolen koordinátorem) bude zajišťovat logistiku a starat se o organizaci společných jednání - místnost ke schůzkám, korespondence, potřebná výpočetní a administrativní technika. Není-li konkrétní zaměstnanec této právnické osoby zrovna k dispozici, může jej bez dalšího zastoupit kolega. Tím, že je tato právnická osoba (účastníky zvolená) v MoS výslovně uvedena a k MoS sama s tímto vědomím přistoupí, deklaruje tím svoji připravenost tuto koordinační aktivitu ze svých prostředků zajistit.

Komentář 6. Připojení se k memorandu a jeho podpis

Listy s podpisem statutárního orgánu o připojení se k memorandu nejsou součástí textu MoS, ale jsou návodem pro potenciální účastníky, jak by podpisová stránka měla vypadat, aby se zachovala jednotnost. Počínaje sedmým účastníkem budou účastníci přijímáni prozatímní radou, v případě dvanácti účastníků stávajících bude tato procedura ryzí formalitou. Těchto 12 subjektů už součástí ELIXIRU-CZ de facto je, jen to zatím není nikde písemně deklarováno.

Komentář 7. Zástupci institucí, koordinátor a prozatímní rada

Každý z účastníků vysílá na schůzku účastníků MoS svého zástupce, který bude mít plnou moc, resp. pověření, a tito pověřenci budou pro účely dané schůzky představovat prozatímní radu (= přípravný výbor budoucího sdružení). Příprava budoucího sdružení, stejně jako jakákoli příprava smlouvy obecně může být formalizována více nebo méně. Úkoly koordinátora jistě mohou být specifikovány detailněji než jsou ve stávajícím textu, nedomníváme se ovšem zda je to opravdu nezbytné. Evidence osob pověřených jednat a evidence účastníků může být chápána jako cosi, co je již pojmově zahrnuto pod „řízení jednání prozatímní rady“.

Komentář 8. Závazky koordinátora a účastníků

Ani koordinátor ani rada nebudou nikoho z účastníků k ničemu zavazovat. Domníváme se, že je to zřejmé jak obecně z charakteru textu MoS, tak konkrétněji z čl. I. odst. 5. Pokud se většina účastníků domnívá že detailnější vymezení koordinátora a jeho úlohy je žádoucí může být text v tomto smyslu ještě před podpisem modifikován. Vystupování koordinátora navenek není ničím víc, než reprezentace převažujících názorů kolegia.

Komentář 9. Cíl účastníků sdružení a jeho souvislost s cílem případně vzniklého sdružení.

Cíl účastníků současného MoS a budoucích účastníků sdružení je shodný – vybudování infrastruktury ELIXIR-CZ a její zapojení do „velkého“ ELIXIR projektu evropského. Ano, sdružení vzniknout může, ale pokud současný záměr účastníků nevyjde, nemusí.

Komentář 10. Trvání či zánik memoranda

Možná by bylo lze do čl. II. odst. 2 připojit i možnost ukončení MoS, pokud počet účastníků bude déle než 6 měsíců nižší než 6. Fakticky může MoS zaniknout i tím, že se účastníci prostě jednoho dne přestanou scházet. Tím, že nejsou k ničemu zavázáni ani jim po dobu tzv. účinnosti MoS nevzniká společná odpovědnost, na tom vlastně ani nezáleží.

Komentář 11. Podpis memoranda není uzavření smlouvy o sdružení

Účastníci MoS nebudou navenek nikdy společně jednat právně, ale pouze politicky. Podpisem MoS deklarují politickou a organizační shodu. Nepředpokládá se, že by měli společný fond či jakkoli vystupovali společně v právních vztazích vůči vnějším subjektům. Nebudou pořizovat žádný společný majetek, nebudou kupovat společné služby k naplnění cílů, rada ani koordinátor nebude nikoho z jednotlivých účastníků MoS pověřovat k provádění právních úkonů. Pokud se vyskytnou jakékoli náklady spojené s jednáním účastníků, jedná se o právní úkony vždy konkrétního z účastníků, které jsou dělány nikoli proto, že by k tomu byl účastník radou pověřen, nebo že by to vyplývalo z jeho závazků vůči MoS, ale proto, že sám a dobrovolně se takové činnosti ujme. Proto se nejedná o sdružení dle § 829.

Komentář 12. Otázka vzniku závazku

Vyplývá z již vysvětleného: výše uvedené zákonné ustanovení není aplikovatelné na tento případ, neexistuje zde situace, za níž by některému účastníkovi vznikl jiný závazek než ten, který sám a samostatně pro sebe z vlastního rozhodnutí převzal.